

NYHETER

Etter 22. juli Frelse

► **Verken biskoper eller teologer er i tvil** om at Anders Behring Breivik fortsatt kan få tilgivelse fra Gud. Til tross for at han drepte 77 mennesker.

Kan Behring Breivik komme til himmelen?

TILGIVELSE

«Jeg mener han må ta sin straff for det han har gjort. En slik misgjerning kan man aldri tilgi noen. Jeg kan ikke tilgi det.»

Pappa Jens har flere ganger sagt at det ikke er mulig for ham å tilgi sønnen Anders Behring Breivik for å ha drept 77 personer og påført hundrevis av pårørende og etterlatte enorme lidelser.

Facebook er ikke særlig nådigere enn pappa. Hatgruppene er tallrike, både i Norge og i utlandet. «**We hate you, Anders Behring Breivik**» heter en Facebook-gruppe som støttes av 69.758 sjeler. «**Ja til offentlig henging av Anders Behring Breivik**» er navnet på en annen som har 4881 «liker».

- Likt for alle

Det er under tre måneder til retts-saken starter. Og regjeringsmedlemmer, politi, psykologer og pressen har alle bidratt til nærmest å definere Behring Breivik som et symbol på ondskap. Likevel har Aftenbladet spurt landets biskoper og et knippe teologer; kan Anders Behring Breivik komme til himmelen?

– Ja, det kan han, svarer Paul Leer Salvesen til Aftenbladet. Han er professor ved Universitetet i Agder og har tidligere har han jobbet som fengselsprest. Han har tatt en doktortratt om drapsforbrytere, skyld og forsoning.

– Uansett hva man har gjort i livet, skal det være mulig å søke Guds tilgivelse. Det å ekskludere mennesket fra dette kristne håpet, strider med det kristne menneskesynet, sier Salvesen.

– Ja, muligheten for Behring Breivik er den samme som for oss andre. Han kan få nåde og tilgivelse fra Gud for de synder han har be-

Googler du «Anders Behring Breivik» og «monster», får du 9.250.000 treff i løpet av et par tideler.

«Vi kan risikere å møte Hitler i himmelen, men i en forvandlet utgave.»

Paul Leer Salvesen, professor

gått, svarer professor Knut Alfsvåg professor ved Misjonshøgskolen.

– Ja, tilgivelse er mulig for alle på grunn Jesu død og oppstandelse, sier førsteamanuensis Hans Austnaberg ved Misjonshøgskolen.

Står i Bibelen

Flere steder står det også omtalt i Bibelen, og kanskje aller tydeligst i Johannes' brev, kapittel 1, vers 9: «Men dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han tilgir oss syndene og renser oss for all urett.»

Jan Opsal, religionsforsker på Misjonshøgskolen, deler kollegaenes holdning om tilgivelse, men minner samtidig om det foreløpig ikke er aktuelt, all den tid Behring Breivik ikke angret og tvært imot har sagt at det han gjorde var nødvendig.

– Gud prakker ikke tilgivelsen på folk. Mennesker må selv be om den, påpeker Opsal, som nok også tror det finnes kristne som vil sette en grusomhetsgrense, selv for Guds tilgivelse. Ut fra et slikt syn vil Behring Breivik utelates i likhet med personer som Hitler og Pol Pot.

Andre kristne vil derimot hevde at mennesker kan renses, forvandles og bli nye. Leer Salvesen ble en gang konfrontert med dette synet og spurt om man i så fall kunne risikere å møte Hitler i himmelen.

– Da vil jeg svare at det gjør vi kanskje, men en forvandlet utgave av Hitler, sier Leer Salvesen.

Dømmer Gud gale?

Rettspsykiaterne har foreløpig konkludert med at Behring Breivik er strafferettslig utilregnelig. Han er ifølge sakkyndigrapporten psykotisk og kan ikke straffes juridisk for sine gjerninger. Men hvis han

i prinsippet er gal, er han da også etisk utilregnelig? Eller må han likevel stå til rette for det han har gjort.

– Slik han virker på meg, er han absolutt etisk ansvarlig. Han har planlagt noe som han vet er problematisk. Likevel har han valgt å utføre dette, sier Alfsvåg, som mener den strafferettslige vurderingen ikke nødvendigvis sammenfaller med den etiske. Og at terskelen for å frata et menneske ansvaret for sine handlinger overfor Gud er høyere overfor Gud enn i retten.

– Å frata et menneske dette ansvaret, går utover menneskeverdet, mener Alfsvåg.

Bibelen forteller at Gud dømmer oss ut ifra det vi er utstyrt med, ifølge Jan Opsal. Altså tar man hensyn til om en person er gal eller mindre intelligent.

– I så måte vet Gud om Anders Behring Breivik skal dømmes, sier Opsal.

Det ondes problem

Googler du «Anders Behring Breivik» og «monster» får du 9.250.000 treff i løpet av et par tideler. Kombinerer du «Behring Breivik» med ordet «bestialsk», altså dyrisk, får du 5450 treff. Også i debatten i avisspaltene har gjerningsmannen blitt beskrevet på en måte som avviker fra «oss andre».

– Jeg synes dette er en primitiv måte å løse de ondes problem på, sier Leer Salvesen. «Det ondes problem» er paradokset om at det finnes en god og allmechtig gud – samtidig som det finnes ondskap i verden. Agder-professoren mener at media på sitt verste, når vi bruker ordene «uhyrlig» og «bestialsk», er leverandør av dette.

– Da kan leserne distansere seg fra problemet og drikke kaffen sin

videre i fred. Det blir for lett, sier han.

ATLE ANDERSEN
atle.andersen@aftenbladet.no

Definisjoner

► **Himmelen:** Ifølge Bibelen det som skal komme når Menneskesønnen kommer tilbake. Da skal alt forandres og fornyes til det fullkomne. I Nye Testamentet er himmelen tenkt på i åndelig betydning. Himmelen ble for de kristne himmelriket eller Guds rike. Ifølge Jesus er ikke dette et bestemt område eller sted, men der Guds vilje skjer.

► **Tilgivelse:** Kalles også forlatelse. I NT er dette knyttet til Jesus Kristus. Synden er et hinder for fellesskapet mellom Gud og mennesket. Det er nødvendig at dette hinderet blir fjernet. Det kan bare skje gjennom Kristi forlatelse som er en gave som en kan be om å få, ta imot eller takke for. Når Gud har gitt sin forlatelse gjennom Jesus Kristus, er det som om synden aldri har eksistert. For å få Jesu forlatelse må en være villig til selv å forlate.

► **Frelse:** Både som verb og substantiv er frelse et av de viktigste ordene i Bibelen. I Nye Testamentet betyr frelse redning, frigjøring og befrielse. Det er en frelse fra synden, døden, Satan eller Lovens anklager. Den eneste frelse som gis ifølge NT er den som Gud utfører gjennom Jesus Kristus. Alle forsøk som mennesket gjør for å frelse seg selv er helt uten verdi og virkning. Å tro på frelsen er ifølge Jesus det som eneste menneskene kan gjøre. Som en gave får menneskene ta imot denne frelsen. Ingen kan kjøpe eller fortjene denne frelsen gjennom vennlighet, hjelpsomhet, rettferdighet eller godhet.

KILDER: FAKTAORDBOK TIL BIBELLEN OG BIBELORD I DAGLIGTALE.